

Signali i sustavi
Drugi međuispit (grupa D) – 5. svibnja 2011.

1. Zadan je signal od 6 uzoraka $x(n) = \{4, 0, 3, 0, 3, 0\}$. Vrijednost DFT₆ transformacije signala $x(n)$ za $k = 3$ je:
a) $X(3) = 1$ b) $X(3) = 4 - 6j$ c) $X(3) = 4 + 6j$ d) $X(3) = 8$ e) $X(3) = 10$
2. Izračunajte IDFT₄ transformaciju spektra $X(k) = \{5, j, 3, -j\}$.
a) $x(n) = \{2, 0, 2, 1\}$ b) $x(n) = \{8, 0, 8, 4\}$ c) $x(n) = \{2, 1, 2, 0\}$ d) $x(n) = \{8, 4, 8, 0\}$ e) $x(n) = \{3, 1, 5, -1\}$
3. Zadan je vremenski kontinuirani signal $x(t) = 2 \sin(3t) + 2 \cos(5t)$. Signal je očitavan s frekvencijom očitavanja $\omega_S = 7$ pa je zatim rekonstruiran idealnim interpolatorom. Koji se signal dobiva nakon tog postupka?
a) $2 \cos(2t) + 2 \sin(3t)$ b) $2 \cos(2t) + 2 \sin(3t) + 2 \sin(4t) + 2 \cos(5t)$ c) $2 \sin(2t) + 2 \sin(3t) + 2 \cos(4t) + 2 \cos(5t)$
d) $2 \sin(3t) + 2 \cos(5t)$ e) $2 \sin(2t) + 2 \sin(3t)$
4. Razmatramo očitavanje CTFT spektra $X(j\omega)$ vremenski kontinuiranog signala $x(t)$ konačne energije. Koji od sljedećih uvjeta mora biti zadovoljen kako bi mogli očitati spektar u točkama $k\omega_S$, $k \in \mathbb{Z}$, tako da iz dobivenih uzoraka spektra $X(jk\omega_S)$ bude moguća rekonstrukcija polaznog kontinuiranog spektra $X(j\omega)$?
a) Najveća frekvencijska komponenta signala $x(t)$ mora biti dvaput manja od ω_S .
b) Signal mora biti jednak nuli izvan konačnog segmenta trajana $2\pi/\omega_S$.
c) Najmanja frekvencijska komponenta signala $x(t)$ mora biti manja od ω_S .
d) Najveća frekvencijska komponenta signala $x(t)$ mora biti veća od ω_S .
e) Signal mora biti gladak.
5. Promatramo kontinuirani signal $x(t) = 1 + \sin(10\pi t)$. Započevši od trenutka $t = 0$ s snimili smo 150 ms danog signala. Dobiveni segment smo zatim očitali uz frekvenciju očitavanja $f_S = 20$ Hz te smo iz dobivena četiri uzorka izračunali DFT. Koja vrijednost diskretne Fourierove transformacije odgovara kontinuiranoj frekvenciji $\omega = 10\pi$ rad/s?
a) 4   b) $j/2$ c) $-j/2$ d) $2j$ e) $-2j$
6. Neka je $y(t)$ odziv sustava S na pobudu $u(t)$, dakle $y(t) = S(u(t))$, te neka je T realan broj. Za sustav S kažemo da je vremenski nepromjenjiv ako za svaku pobudu vrijedi:
a) $\forall T: u(t - T) = y(t - T)$ b) $\forall T: S(y(t + T)) = u(t + T)$ c) $\forall T: u(t - T) = y(t + T)$
d) $\forall T: S(u(t - T)) = y(t - T)$ e) $\forall T: S(u(t - T)) = y(t + T)$
7. Zadan je sustav $y(n) = e^{-\lambda n} u(n) + \lambda$ gdje je $y(n)$ izlazni signal, $u(n)$ ulazni signal i $\lambda \in \mathbb{C}$ konstanta. Samo jedna od navedenih tvrdnji je točna! Koja?
a) Sustav je memorijski.   b) Ako je sustav linearan za neki λ onda je i vremenski nepromjenjiv za taj isti λ .
c) Sustav je nekauzalan.   d) Sustav je vremenski promjenjiv za svaki λ .   e) Sustav je nelinearan za svaki λ .
8. Zadan je sustav $y(t) = e^{4t} \mu(t + 4) u(t)$ gdje je $y(t)$ izlazni signal i gdje je $u(t)$ ulazni signal. Zadani sustav je:
a) memorijski i vremenski promjenjiv   b) linearan i memorijski   c) linearan i vremenski nepromjenjiv
d) bezmemorijski i vremenski nepromjenjiv   e) linearan i vremenski promjenjiv
9. Za promatrani diskretni sustav je poznato da na tri ulazna signala $u_1(n) = \delta(n)$, $u_2(n) = \mu(n - 1)$ i $u_3(n) = \mu(n)$ redom daje odzive $y_1(n) = h(n)$, $y_2(n) = (n - 1)h(n)$ i $y_3(n) = h(n)$. Pri tome je $h(n)$ diskretni signal takav da vrijedi $h(n) > 1$ za svaki n . Samo jedna od navedenih tvrdnji je točna! Koja?
a) Zadani sustav je nelinearan i BIBO nestabilan.   b) Zadani sustav je nelinearan i BIBO stabilan.
c) Zadani sustav je linearan i BIBO nestabilan.   d) Zadani sustav je linearan i BIBO stabilan.
e) Na temelju zadanog nije moguće ispitati linearnost i BIBO stabilnost.
10. Ako je poznato da je $y_1(n) = 8n \mu(n)$ odziv linearnog vremenski nepromjenjivog sustava na pobudu $u_1(n) = \mu(n)$ odredite odziv $y_2(n)$ sustava na pobudu $u_2(n) = 2\delta(n)$.
a) $y_2(n) = 16\mu(n)$ b) $y_2(n) = 16\mu(n - 1)$ c) $y_2(n) = 8n\delta(n)$ d) $y_2(n) = 8\mu(n - 1)$ e) $y_2(n) = 8\mu(n)$

11. Sustav $y(n) = u(n^4)$ je:

- a) BIBO stabilan i vremenski promjenjiv   b) BIBO stabilan i vremenski nepromjenjiv
c) BIBO nestabilan i nelinearan   d) BIBO stabilan i nelinearan   e) BIBO nestabilan i vremenski nepromjenjiv

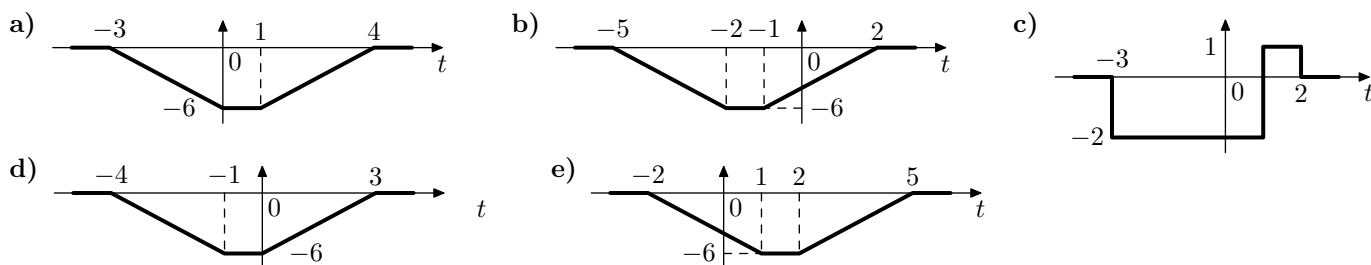
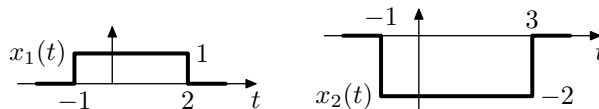
12. Izračunajte $(\delta(n+3) * 2^n) \cdot \delta(3n-9)$.

- a) $64\delta(3n-9)$ b) 64   c) $\frac{1}{64}$ d) $\frac{1}{8}\delta(3n-9)$ e) 2^n

13. Izračunajte konvoluciju vremenski diskretnih signala konačnog trajanja $x_1(n) = \delta(n-1) + 2\delta(n-2)$ i $x_2(n) = \delta(n+1) + \delta(n) + \delta(n-1)$.

- a) $2\delta(n) + 3\delta(n-1) + 3\delta(n-2) + 3\delta(n-3) + \delta(n-4)$ b) $\delta(n) + 3\delta(n-1) + 3\delta(n-2) + 3\delta(n-3) + 2\delta(n-4)$
c) $2\delta(n+3) + 3\delta(n+2) + 3\delta(n+1) + \delta(n)$ d) $\delta(n) + 3\delta(n-1) + 3\delta(n-2) + 2\delta(n-3)$ e) $\delta(n+1) + 3\delta(n) + 3\delta(n-1) + 2\delta(n-2)$

14. Odredite konvoluciju $x_1(t) * x_2(t)$ signala konačnih trajanja zadanih slikom.

15. Ako je poznato da je $y(t) = u(t) * h(t)$ izrazite $u(t+4) * h(t-2)$ preko $y(t)$!

- a) $u(t+4) * h(t-2) = y(t+6)$ b) $u(t+4) * h(t-2) = y(t+4)$ c) $u(t+4) * h(t-2) = y(t+2)$
d) $u(t+4) * h(t-2) = y(t-2)$ e) $u(t+4) * h(t-2) = y(t-6)$

16. Impulsni odziv kauzalnog, linearnog i vremenski nepromjenjivog diskretnog sustava opisanog jednačbom diferencija $y(n) - 2y(n-1) + y(n-2) = u(n)$ je:

- a) $h(n) = (1+n)\mu(n)$ b) $h(n) = (1+2n)\mu(n)$ c) $h(n) = (-1)^n\mu(n)$ d) $h(n) = \mu(n)$ e) $h(n) = (1-n)\mu(n)$

17. Za sustav iz prethodnog zadatka odredite odziv MIRNOG sustava na pobudu $u(n) = 4\mu(n)$.

- a) $y_m(n) = (4 + 8n + 2n^2)\mu(n)$ b) $y_m(n) = (4 + 6n + 2n^2)\mu(n)$ c) $y_m(n) = 2n^2\mu(n)$
d) $y_m(n) = (2n + 2n^2)\mu(n)$ e) $y_m(n) = (4 + 8n)\mu(n)$

18. Promatramo kauzalni sustav zadan jednačbom $y(n) + \frac{1}{3}y(n-1) = u(n-1)$. Odredite PRISILNI odziv sustava na svevremensku pobudu $u(n) = 10\cos(\frac{\pi}{2}n)$.

- a) $y_p(n) = 3\cos(\frac{\pi}{2}n) + 9\sin(\frac{\pi}{2}n)$ b) $y_p(n) = -3\cos(\frac{\pi}{2}n) + 9\sin(\frac{\pi}{2}n)$ c) $y_p(n) = 3\sin(\frac{\pi}{2}n) - 9\cos(\frac{\pi}{2}n)$
d) $y_p(n) = -3\sin(\frac{\pi}{2}n) + 9\cos(\frac{\pi}{2}n)$ e) $y_p(n) = -3\cos(\frac{\pi}{2}n) - 9\sin(\frac{\pi}{2}n)$

19. Za sustav iz prethodnog zadatka odredite PRIRODNI odziv ako je poznato da je $y(-1) = 3$.

- a) $y_0(n) = 4(-\frac{1}{3})^n\mu(n) + 3\cos(\frac{\pi}{2}n)$ b) $y_0(n) = -4(-\frac{1}{3})^n\mu(n) + 3\sin(\frac{\pi}{2}n)$ c) $y_0(n) = 4(-\frac{1}{3})^n\mu(n)$
d) $y_0(n) = -4(-\frac{1}{3})^n\mu(n)$ e) $y_0(n) = (-\frac{1}{3})^n\mu(n)$

20. Za kauzalni sustav opisan jednačbom $y(n) + \frac{1}{3}y(n-1) = u(n)$ odziv mirnog sustava na pobudu $u(n) = \mu(n) - \mu(n-10)$ u koraku $n = 150$ iznosi:

- a) 3^{-150} b) $-\frac{1}{4}3^{-140}$ c) $\frac{1}{4}3^{-150} + \frac{3}{4}$ d) $\frac{1}{4}(3^{-150} - 3^{-142})$ e) $\frac{1}{4}(3^{-150} - 3^{-140})$